

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară 5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic în Orăștie (Szászváros).

Dacă... dacă... și ear' dacă...

(*) Dacă poporul nostru român s'ar fi bucurat de când a venit pe aceste plaiuri de o viață în libertate, dacă în acea libertate ar fi avut și egalitate, de bună seamă că azi ar putea da mâna cu ori-ce altă națiune civilisată;

Dacă Români ar fi înțeles, ceea-ce cu durere constatăm, n'au înțeles și nu înțeleg nici azi, ce înseamnă a fi uniți în cugete și simțiri, a fi o inimă și un suflet, dacă ar mai păstra ei virtutea străbunilor lor, țerile locuite de noi, azi de sigur că s'ar afla pe cea mai înaltă treaptă la care a putut ajunge vre-un popor;

Dacă ar fi înțeles sau cel puțin ar înțelege acum, că pentru a putea trăi, trebuie să meargă înainte și ear' înainte; dacă ar fi știut, că viața pentru om și națiuni este o datorie; dacă ar fi desvoltat mai multă energie și hotărâre întru desvoltarea vieții lor naționale, astăzi fiica Romei, transplantată pe aceste plaiuri, ar putea rivalisa cu ori-ce țeară cultă din Europa, în toate privințele;

Dacă o națiune nu voiește să moară, nu va muri, căci D-zeu nu condamnă popoarele pline de viață la perire; dacă barem acum am înțelege vocea trecutului, care atât de elocuent vorbește inimilor noastre și ne spune că am fost odată, dar' am fost mari și tari, dacă am ști învăța din trecut; dacă am voi să trăim în mărire: am trăi, căci nimic nu e peste putință pentru o națiune, care voește cu stăruință și știe voi;

Dacă am înțelege că pe noi numai cultura, concordia și libertatea ne va regenera; dacă am observa, că timpul trece repede, fără a aștepta după noi, fără a ne întreba de durmim ori lucrăm: ne-am deștepta și am căuta să ne căș-

tigăm ceea-ce ne lipsește; dacă am vedea cu toții, că fără emanciparea intelectuală a poporului, fără frățietate și libertate nu putem progresa, nu putem avea viitor; ne-am apuca să punem de fundament înaintării și viitorului nostru aceste sfinte și mari principii: *lumină, frăție și libertate*;

Dacă am pricepe condițiunile neapărat de lipsă pentru înălțarea unui popor, dacă n'am fi uitat, că unica lege morală nestrămutată, ce conduce omenirea este «înaintarea»: am da poporului creșterea morală de care are lipsă, am deștepta în el iubirea virtuților străbune și ura păcatului, l'am învăța să iubească și să creadă în viitorul Românilui, am stîrni în el amorul pentru tot ce e românesc, l'am face să înțeleagă ce e și cum trebuie să se jertfească pentru binele public, pentru viitorul nostru, l'am desbrăca de răceala și nepăsarea ce l'a copleșit, care este un semn foarte trist;

Dacă vom ajunge acolo, încât fiecare Român să stea deștept și să privegheze fără oboseală conducerea vasului ce poartă soarta națiunii noastre; încât simțământul românismului să fie trecut în sângele și carnea fiecărui Român, încât numai și numai iubirea de națiune să fie îndemnul tuturor faptelor noastre; dacă toți Români vor fi cetățeni și Români, cum au fost străbunii nostri în timpurile de glorie și mărire; dacă poporul va fi luminat, dacă el va avea conștiința drepturilor și datoriilor sale, dacă-și va înțelege pe deplin chemarea sa: cu toții ne vom putea ridica fruntea cu mândrie, căci triumful este aproape.

Dar' să vedem pentru-ce nu s'au realizat acești *dacă*.

Nu s'au realizat: *pentru-că* ne-a lipsit întotdeauna unirea, și ne lipsește, durere, și astăzi, *pentru-că* ne-a lipsit

voința și curagiul, *pentru-că* n'am avut și nu avem încredere în noi înșine.

E timpul suprem însă, ca toate acestea să dispară dintre noi!

Națiunilor, a zis odinioară nemuritorul Bărnăuțiu, nu li-se cuvine a lamenta, ci a lucra! Să lucrăm deci, dar' să lucrăm ca Români și ca bărbați, să nu ne temem, că drepturile noastre vor peri. Nu! căci triumful lor este numai o chestiune de timp. Drepturile poporului trebuie să triumfe, și va veni timpul, poate-că cât mai curând, când zisa: »Dați Cesarelui ce este al Cesarelui« etc., se va schimba astfel: »Dați poporului ce este al poporului, căci dând lui, dați lui D-zeu«!

Un corb alb s'a ivit pe orizontul politicii maghiare. Tar Lörencz publică în »A hét«, revistă politică maghiară, un articol, intitulat »Iancu«. Acest articol nu e de natura altora publicați prin toile maghiare, căci el combate aspru acei articoli, spunând că procurorii unguri în loc de a reprezenta ordinea de drept, în vorbirile lor de acuză fac politică. El recunoaște în Avram Iancu pe adevăratul eroi și politician cinstit, ear' dacă procurorii altcum se exprimă despre Iancu, zice Tar Lörencz, atunci Valahimea din Ardeal are drept și cauză să se revolteze!

Ce zice Sécuiul Bartha la toate acestea?

O rezoluțiune vrednică de laudă și de imitat a adus preoțimea gr.-or. rom. din decanatul Gurahumorului cu ocaziunea conferenței pastorale, ținută la 8 Dec. n. a. c., au hotărât anume unanim, ca începând cu 1 Ianuarie v. 1900 toate agendele ce se poartă față de dirigătorii, în măsura încât este permis și garantat aceasta prin legile fundamentale de stat, să se facă numai în limba română.

Serbi din Croația au ținut la 14 Dec. n., în Mitrovița, o mare adunare, la care au luat parte Serbi din întreaga Croația. Toți fruntașii lor au recunoscut naționalitatea sârbă

și egala îndreptățire religioasă. Cu acea ocaziune s'a trimis M. S. Monarchului și o telegramă, prin care își arată întreg poporul sârbesc lealitatea sa față de Tron. Fruntașul sârb Mihailovici în discursul seu a arătat și numărul mare al Sârbilor din regatul ungar, ear' cei din Croația propriu zisă fac a treia parte din populația întreagă a țerii. Primindu-se unanim proiectul de rezoluțiune, dintre toate punctele cel mai viu aplaudat a fost acela, în care se spune că Sârbii nu lasă nimic din ce e al lor, dar' nici nu le trebuie ce este al altuia.

Viitorul congres al studenților dela toate universitățile europene, se va ținea anul viitor la Paris.

Situația. Stările monarchiei se află încă în mare încurcătură. Se dă ca sigură știrea, că ministrul austriac Klary își va da demisiunea, cu toate-că M. S. Monarchul stăruie pentru rămânerea lui la putere.

Protestul

tinerimii universitare rom. din Cluj în contra insultei aduse memoriei lui

AVRAM IANCU.

În templul justiției și prin rostul unui om legăuit prin jurământ dublu, că va apăra după dreptate și bunăcuviință bunul nume și interesele acestui stat înaintea chipului înaltului patron al dreptății, al Maiestății Sale Impăratului și Regelui nostru s'a aruncat din nou cea mai nerușinată insultă în fața *adevărului*.

Avram Iancu, ideala figură din lupta pentru desrobirea națională a poporului nostru, a fost stigmatizat de „conducător de bandiți” din partea unui om, care și ca procuror de stat și ca conte unguresc are aerul de a reprezenta în mod oficial statul ungar și nobila națiune maghiară. Nobilul conte, care trebuia să cunoască atât părerea stabilită a istoriei despre Iancu, cât și mai ales simțămîn-

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

VISUL BURULUI.

In vis am auzit plângând
Și-am auzit crișnind, gemând,
Ah! tu ai fost, poporul meu.
M'am deșteptat și-am plâns și eu.

In vis am auzit tunând,
Și dobe, trimbițe sunând.
Ura! eu vin, poporul meu,
Să 'nvingem, ori să mor și eu.

Nicu Dracinschi.

În calea morții.

De-alungul stradei depărtate
Ce duce 'n tristul cimitir,
Stau oameni în palate mândre,
Privind convoiurile 'n șir.

Ar vrea și dâșii să privească
Ceva mai vesel, mai frumos,
Dar' bieții stau în calea morții,
Ved numai chipul ei hidos.

Din zori de zi și până 'n noapte
Privesc convoiu după convoiu,
Și morții pare că le strigă:
»Așa veți fi când-va și voi«!

Prin creeru-mi muncit de vise,
O, câte gânduri n'au trecut!
Dar' nu-mi aduc aminte unul
Mai vesel ca să-l fi avut.

Ca șirul de convoiuri negre
Ce trec spre tristul cimitir,
Pe calea gândurilor mele
Imagini negre se înșir.

Slăbiți-mi ochi, de când în lume
Sfioși privirea și-au lăsat,
Văzut-au numai plâns și jale:
Și numai jalnic am cântat.

Radu D. Rosetti.

Ertare!

— Fantazie —

Viforul ernei răsbate prin mohorâtele ruine,
răsbate prin camerile goale de podoabe, prin
curțile pustii, prin turnurile odinioară crenelate.

Și, la poalele vremuitului castel, Rinul în-
tr'un urlet de durere, plânge cu hohot de
valuri furioase gloria îngropată în trecutul de

ghiață, spulberată de ernaticul vifor al vremii
nemiloase.

Sub ramurile acestea adormite, pe cari
numai fîpătul cel lung al bufnițelor le mai
fac să suspine în taina nopților senine, pe
aici a fost odată o neîntreruptă sârbătoare,
au răsunat balade de trubaduri, s'au auzit
strigăte rășboinice și cântece de amant. Ear'
acolo, unde acum e o nepătrunsă negură de
baterii, a fost odată un parc îngrijit, tăiat
de cărări pe cari nobilele Castelane se plimbau
cu cavalerii îndrăgiți de ele ca de glasul trim-
biței rășboinice.

Aici a fost castelul nobilei familii de
Graneburg...

De mult, blăstămul a căzut asupra acestei
case de viteji, de mult urgia poporului a
prefăcut-o în pulbere și acum numai Rinul
a rămas să poarte pe valurile sale numele
celor mai viteji fii ai neamului germanic...

Zăpada cade în troene pe curțile pustii, pe
turnurile fără coperiș, pe parcul întunecat de
bălării uscate...

Și viforul urlă mai sălbatec; întunecul
mormântului s'a așternut peste întunecosul
pământ și Rinul urlă în vijelie, ca un blăstăm
uriaz eșit din sinul vecinicieii...

Dar' în mijlocul aceluia infernal sabat al
elementelor, un strigăt omenesc, o chemare
prelung și dureros răsună între ruinele ve-

chiului castel... Și tăind grosul val al negu-
rilor nopții, o umbră rătăcește prin largul
vremuitelor ruine; o umbră de femeie aleargă
și geme și strigă un nume...

— De veacuri întregi te chem fără in-
cetare, de veacuri te-aștept să-mi dai săru-
tarea ertării... Gheața mormântului n'a putut
să-mi stingă flacăra care îmi arde în inimă;
vremea n'a putut să-mi înăbușe dorul de tine,
viteazul meu Ervin...

Vecinic te-am iubit pe pământ, vecinic te
voiu iubi și în mormântul rece... Iubirea ta
mai tare e ca vremea, mai neînfrântă ca des-
tinul... Și tu nu mai vii? Nu mai vii tu, vi-
teaza spadă a Germanilor!.. Nu te mai întorci
din săngeroasa luptă, și tot nu m'ai ertat?..
Nu mai ertat?..

Viforul mugește mereu, bătând-o în fața-i
palidă și rece; Rinul urlă în vulturile-i furioase,
și nici un glas nu răspunde glasului desnă-
dăduit al rătăcitoarei umbre.

Și umbra aleargă mereu, aleargă și geme
și strigă un nume:

— Ervin! Ervin! N'ai să mai vii niciodată?
Va trebui ca să te strige vecinic Gertruda ta?
Vecinic să iasă din mormântu-i neguros și
să te caute prin pustiiul acesta în care tu
erai odată soarele vieții? Am păcătuit, Ervin,
am păcătuit? Dar' veacuri de caință n'au putut
să-mi ispășească păcatul? Veacurile de du-

tele întregului popor român pentru acest „rege al munților”, a crezut de cuviință și în interesul statului a lovi din nou inima rănită a acestui popor.

N'a fost destul, nu, trușorul conte a fost convins, că confiscarea a 5000 fl. nu poate produce în inima noastră atâta durere, după cât a lăcomit sufletul seu turburat de șovinism. Așadară: Iancu șef de bandiți, ear' acei bandiți părinții și moșii noștri, acele sute și mii de Români, cari au luptat sub steagurile lui pentru apărarea tronului, pentru drept și libertate. Știm noi că nu e calificat un grof scăpătat ca să vateze sfânta amintire a eroilor noștri dela 1848, dar' cu toate acestea ca oamenii cu aspirațiuni culturale nu putem înăbuși în inima noastră indignarea, ce crește în măsura ce vedem, că nici președintele tribunalului, nici ceilalți judecători, nici guvern, nici presa ungurească, nici parlamentul țării nu află o singură vorbă de desaprobarie pentru acel agent provocator de ură și de discordie între concetățenii aceleiași patrii. De aceea după firea și obiceiul nobil al neamului românesc, ridicând protest solemn în contra nedemnei insulte, cerem în fața lumii pedepsirea exemplară a păcătosului. Nu e de demnitatea noastră, nici a secolului ce apune a ne lua satisfacție prin devastarea caselor și amenințarea siguranței publice; în tinerimea universitară română nu bate sânge de bandiți.

Tinerimea română dela univ. Francisc Iosif I. din Cluj cu armele probate ale științei istorice respinge și resfrânge josnicul atac îndreptat contra caracterului nepătat al lui *Avram Iancu*, care formează mândria sa națională. În numele științei desconsiderate și al ordinii sociale amenințate, în numele acelor ideale, pe cari și „mater alma” le sădește în inima noastră, ca fii devotați ai ei, cerem ca guvernul țării să dea satisfacție deamănă pentru insulta ce un organ al seu a adresat-o sentimentului public al loialului și bravului nostru popor.

Cluj, 17 Dec. 1899.

Aurel P. Banușiu, st. în drept; Lucian Balint, st. în drept; Antoniu Bogdan, st. în drept; Augustin Caliani, st. fil.; Aurel Capușan, st. în drept; Vasile Chiroiu, st. în drept; Iuliu Codarcia, st. farm.; Cornel David, st. med.; Iuliu Decian, st. jur.; Leonida Domide, st. med.; Vasile M. Dragoș, st. în drept; George Dubleșiu, st. în drept; Zenovie Gheaja, st. în drept; Ioan Iacob, st. în drept; Nicolae Ionescu, rig. în drept; Iustin Cl. Iuga, st. jur.; Victor Hosszu, st. jur.; Dumitru Lascu, st. în drept; George Măcelariu, rig. în drept; Vir-

gil Mureșan, st. în drept; Ioan Mezin, st. în drept; Alexandru Morariu, st. în drept; Ioan Margita, rig. în drept; Valer Moldovan, rig. în drept; Ioan Mesaroș, st. în drept; Iancu Musta, st. în drept; Ioan Miclea, rig. în drept; Ioan Moga, st. în drept; George Novacovicu, st. în drept; Aurel Nyilvani, st. în drept; Aurel Oprea, st. în drept; Valer Ordace, st. în drept; Valer Ostate, st. med.; Virgil Olariu, st. în drept; Ioan Pop, rig. în drept; Nicolae Petra, st. în drept; Aurel Petrovicu, st. în drept; Octavian Pavelea, st. în drept; Victor Pop, st. în drept; Alexandru Pop, st. în drept; Valer Pop, st. în drept; Dionisie Roman, st. în drept; George Repede, st. în drept; Ioan Scurtu, st. în drept; Coriolan Steer, st. în drept; Dușan Spărios, st. în drept; Milan Spărios, st. în drept; Augustin Străitaru, rig. în drept; George Tocitu, st. fil.; Samuil Vladone, rig. în drept; Camil Veljan, st. în drept.

Din România.

Dela Ateneu. La Ateneul Român din București s'au inaugurat Duminecă seara conferențele din acest an. După-ce vicepreședintele, dl V. A. Urechia, a făcut o scurtă dare de seamă, a urmat conferința dlui Xenopol asupra „divinităților moderne”.

Budgetul României pe a. 1900—1. Guvernul român va depune săptămâna aceasta budgetul general al statului, care la venituri și cheltueli prevede suma de 242,599.000 lei. Față cu exercițiul curent el se prezintă cu un spor de 14 milioane.

„România Jună” este numele unui nou ziar național independent ce apare în București. Ziarul are format mare, se extinde pe patru pagini, fiecare pagină având 7 coloane. Prețul abonamentului pentru România 30 lei la an, în străinătate 50 lei la an. Intre susținătorii și colaboratorii săi „România Jună” numără pe următorii domni: Nic. Basilescu, George Bogdan, I. L. Caragiale, Ioan Clinciu, George Coșbuc, A. C. Cuza, Ovid Densușianu, Ioan Gorun, S. Halița, N. Jorga, Haralamb G. Lecca, George Moroiianu, Ioan Paul, George Popa, Aurel C. Popovici, Dim. Rosetti (Max). C. Rădulescu-Motru, Dr. Tălășescu, Dr. Urechia, N. Vaschide, Mihail Vlădescu, A. Vlăduț ș. a. — Dorim confratelui nostru vieață lungă și isbândă deplină!

rere arzătoare n'au putut să răscumpere o clipă de rușine?..

Ervin! Ervin! Demult mi-a secăt fântâna plânsului, demult isvorul suspinelor mi-e sleit... Dă-mi ertarea, Ervin, dă-mi sărutarea ertării, dă-mi pacea vieții eterne... Eu te-am iubit în totdeauna, Ervin, în totdeauna și când am greșit cu netrebnicu-ți sutier, nu eram eu Gertruda de Graneburg... era o neună, era o unealtă a uitării, fiica nenorocită a întemplierii... N'am fost eu Ervin, n'am fost eu... Ertare!..

În spumoasa lui albie, mai frumos urlă bătrânul Rin și viforul mai crunt răsbate prin ruinile gloriosului castel.

* *

Ahl bine știe Rinul povestea Gertrudei de Graneburg și pară că din această pricină furia lui a sporit.

Pentru ochii albaștri ai Gertrudei, pentru inelatul ei păr aurit neînvinșul Ervin de Graneburg, se răsboie zece luni de zile încheiate până-ce sdrobise porțile castelului tatălui ei, și o adusesse între zidurile acestea peste care acum domnea viforul uitării.

Ani și ani de zile zidurile acestea au vuit de veselie vieții, ani și ani iubirea tinerei pērechii a fost o primăvară necurmată, înflorită de soarele zimbitor al norocului.

Dar' a venit o zi când în sinul castelului a intrat un tânăr și nenorocit străin, care n'avea drept noblețe decât sufletu-i temerar și drept avere o harfă fermecată.

Il chema Fortunio și a fost primit ca

scutier și totodată ca trubadur al castelului.

Cântecul lui era farmec și glasul lui glas de valchirie amăgitoare... Castelana-i sorbea cuvintele cu sete, adormea în legănarea melodiilor revărsate de coarde; și purtată pe aripile cântării, de multe ori, i-se părea că rătăcește în nemărginitul albastrului ceresc, alături de un heruvim, care avea în mână harpa lui Fortunio, și sub fruntea-i luminoasă, ochii scăpărători ai acestuia.

Și într-o zi, când Ervin era dus la vânătoare, și pe când Gertruda stătea pe marginea Rinului ascultând aiuritul șoptit al undelor spumoase, scutierul rămas din întemplierie în castel, veni lângă ea și începu să-i cânte din harfă... Era un cântec de iubire desnădejduită, isbucnirea unei mărturisiri de multă vreme înăbușită, o agonie de inimă nenorocită... Ear' ochii arzători ai lui Fortunio o pironneau fără încetare...

Castelana, cu inima înecată de acel torent de pasiune pe care cântecul îl asvîrlea în inimă, răpită de un farmec misterios, uită de nobilu-i soț; uită de cinstea casei de Graneburg... Intr'o pornire nesocotită strînse în brațe pe pribeagul cântăreț, și-i sărută lung și pătimăș ochii arși de o vâpae ascunsă.

Tocmai atunci Ervin, eșind din parc, însoțit de o ceată de nobili vecini, venea să dea sărutarea de bună sosire, Gertrudei sale iubite.

O clipă a trecut numai și sabia lui Ervin străpunsese pe netrebnicul ispititor, ear' Cas-

INTĒMPLĂRILE SĒPTĒMĂNEI

Emigrările în America iau proporții tot mai mari printre locuitorii acestei țeri. Dă-rile grele ce se aruncă asupra poporului îi silesc să-și părăsească vatra, deoarece-ce nu mai au de unde să le plătească. Astfel din Foventea, l. Brașov, au plecat mulți locuitori spre America, căci dările comunale se urcă la 4000 fl., ear' cele directe peste 5000 fl. Fiind comuna Foventea numai de 200 locuitori, pe fiecare se vine pe an 45 fl., o sumă aceasta de tot prea mare pentru un biet țeran.

În Bulgaria s'a înființat o societate de binefacere. Președintele ei este metropolitul Klement, care la 1895 a făcut o călătorie prin Rusia, câștigând simpatiile Rușilor pentru Bulgari. Scopul societății este, ca toți Slavii să meargă mână în mână. Foile panslave din Rusia scriu cu căldură despre această societate și îi doresc isbândă.

„Asociațiunea.”

A P E L

În presara ultimei aniversări, mai mulți domni din Sibiu au publicat în zierele noastre un călduros apel pentru răscumpărarea felicitărilor de Anul-nou, în care s'a zis între altele: »Ar fi un lucru deopotrivă binevenit pentru toate straturile societății noastre, dacă obiceiul felicitărilor de Anul-nou s'ar putea reforma astfel, ca pe lângă menținerea părților sale bune și plăcute să se evite inconveniențele lui.»

În urmărirea acestui scop s'a făcut propunerea: de-a pune obiceiul felicitărilor de Anul-nou în serviciul culturii noastre, prin răscumpărarea lor în favorul »Casei naționale», și anume astfel, ca toți aceia cari vor dona cheltuelile avute în trecut cu felicitările de Anul-nou, pentru scopul arătat, să primească în ziua aniversării o consemnare completă a persoanelor cari au adoptat acest procedeu.

»Prin aceasta, zice Apelul, s'au menținut părțile frumoase și plăcute ale felicitărilor: ne reamintim prietenii noștri, și ei își aduc aminte de noi, gândurile și simțimentele noastre se 'ntălesc la sărbătoarea aniversării; de altă parte suntem scutiți de o mare pierdere de timp, și mai ales de eventualitatea, altcum greu evitabilă, de a uita câte un prieten bun și de a trece în ochii lui ca oameni lipsiți de atențiunea cuvenită.

telana înmărmurită de groază, rămăsese locului cu ochii sticloși, cu brațele înțepenite în vâsduh, pe când infuriatul soț, crâșnind din dinți îi aruncă în față osânda faptei săvârșite:

— Nevrednică ești de moarte, cum nevrednică te-ai făcut de vieață! Să te apese nemernicia ta până în ziua judecării, că vina ta numai Dumnezeu poate s'o judecel.

Și când Gertruda, trezită din amorțeala ei, cu fața în lacrimi, căzu la picioarele soțului, arătând că e nevinovată și cerându-i ertare; acesta-i aruncă ultimele cuvinte:

— Ertarea mea?... Ertare ceri?... Dacă o vrea Dumnezeu să mă întorc din răsbolul cu necredincioșii, la care mă duc, Dumnezeu vrea să te ert... Pân'atunci rămâi sub nemernicia făptuită.

Și a plecat cu inima sdrobidă viteazul German, s'a dus în lupta sfântă, și dus a fost de-a pururi...

Dumnezeu nu voise ertarea ei...

* *

Viscolul se face tot mai năprasnic, mușgește Rinul tot mai tare. Și umbra rătăcitoare aleargă mereu printre ruine, aleargă și geme și strigă un nume, la care numai vuturul viforului răspunde.

Gertruda își plângea înzadar durerea, și înzadar imploră ertare, căci ertare nu este nici în vieață și nici în moarte pentru cei-ce au pătat adevărata iubire.

Hjalmar.

Deși acest Apel a fost publicat numai cu 3—4 zile înainte de Anul-nou, a găsit totuși un viu răsădit în sinul publicului nostru, și a avut de rezultat 62 răscumpărări în suma de Coroane 267.60 în favorul »Casei naționale», precum și încă un număr mare de donațiuni pentru alte scopuri filantropice.

În vederea acestei aplecări a publicului, de a-și răscumpăra felicitările de Anul-nou, subsemnatul Comitet central s'a văzut îndemnat a lua însuși inițiativa pentru a pune obiceiul felicitărilor în serviciul scopurilor culturale urmărite de Asociațiune, și adresează prin aceasta un călduros apel către publicul român, rugându-l să adopte în număr cât mai mare răscumpărările propuse, și să doneze sumele de răscumpărare Asociațiunii noastre pentru alimentarea fondului »Casei naționale.»

Lista răscumpărărilor se va publica în ziare și în o mică publicațiune festivă, care pe ziua Anului-nou se va trimite la adresa tuturor acelor, cari își vor răscumpăra felicitările.

Din ședința comitetului central al Asociațiunii, ținută în Sibiu la 7 Decembrie 1899.

Dr. Harion Pușcariu m. p.,
președinte.

Dr. Ilie Beu m. p.,
secretar II.

PACEA LUMII

Răsbolul din Transvaal.

Nici când Buri n'au avut învingeri așa strălucite asupra Englezilor, ca în zilele din urmă. Invingerea lor este salutată cu bucurie de toate țările.

Eată telegramele ce sosesc despre decurgerea luptelor.

Bruxella, 16 Dec. n. Dr. Leid, reprezentantul Transvaalului, a primit știrea, că Buri au sdrobit armata generalului Buller. Englezii au pierdut întreaga artilerie, ear' pe câmpul de luptă au rămas 150 de morți și răniți. O brigadă compusă din 1500 de soldați s'a nimicit aproape întreagă, 25 din oficerii ei au murit. Afară de tunuri, Buri au mai luat dela Englezi și puștile aruncate de soldații cari au luat-o la fugă. În total au căzut 40 de oficeri. Sub comanda lui Buller stăteau 25.000 oameni și 32 tunuri. În Laidymith se zice că sunt 9000 de Englezi. Buller avea de gând, că dacă va elibera pe acestia, apoi cu toții laolaltă să formeze grosul armatei, care să hotărască lupta între Buri și Englezi. Norocul i-a slugit însă pe Buri, cari cu toate-că nu s'au aflat decât abia 10.000 sub comanda generalului Joubert, totuși au bătut groaznic pe cel mai iscusit general și cea mai tare oștire engleză. Măch-nirea în Anglia e foarte mare, și toți cer să se trimită trupe noue.

Londra, 17 Dec. n. Președintele republicii Transvaal, Krüger, a amenințat pe Englezi, că prin o proclamațiune va declara întreaga țeară Cap de liberă.

Dublin, 18 Dec. n. Chamberlein a sosit azi aici. Modul cum Irlandezii l'au primit este foarte ciudat: toți au arborat colorile Transvaalului. Demonstrații au fost atacă de poliție, care a dat și mai multe focuri. Sunt mulți răniți. Temerea că în Irlanda va isbucni revoluția, este foarte mare.

Londra, 19 Dec. n. Se vestește, că Krüger e aplicat a pune pace, cu toate-că Buri au fost până acum învingătorii, dacă Anglia n'ar pretinde alte drepturi pentru Uitlanderi și dacă i-ar plăti speșele de răsbolui,

Essen, 20 Dec. n. În fabrica așa numită Krupp se pregătesc cu mare iuțeală 25.000 de gloanțe de oțel pentru Englezi.

New-York, 21 Dec. n. Un bogat American a dăruit pentru Anglia aur în preț de 2,450.000 funți sterlingi, care a tost transportat în Londra cu un vapor.

Bruxella, 22 Dec. n. Generalul French a fost atacat de mai multe cete de Englezi, cari l'au silit să se retragă.

NOUTĂȚI

Dar evlavios. Onor. domn Ioan N. Bidu, comerciant în Brașov cu stimabilă soție Teodora au dăruit pe seama bisericii noastre celei noue din Petroșeni două candelari mari și foarte frumoase de argint în preț de 40 fl., cari vor fi puse deasupra icoanelor lui Christos și a Maicei Domnului, pe tîmpla altarului. Tot cu această ocaziune ne-au trimis și fiturile de lipsă precum și o sticlă mare cu unt de lemn. Pentru această faptă marinimoasă, subscriși în numele comunei noastre bis., aducem menționaților binefăcători, cea mai profundă mulțumită și recunoștință publică. Numele d-lor se vor eterniza în rînd cu alți binefăcători, prin pomenire la serviciile divine ce se vor face în biserica cea nouă. Dumnezeu să le răsplătească în sutit și înmiit această frumoasă și binepri-mită jertfă. Petroșeni, la 20 Dec. n. 1899. Avram Stanca, paroch. Petru Iacob, notariu. Dionisie Socol, I. epitrop.

Spre orientare! Oficiul postal din loc aduce la cunoștința on. public, că începînd cu 1 Ianuarie n. 1900, suma banilor cari se trimit cu mandate postale trebuie să fie inclusă în coroane și fileri, nu în fl. și cr., cum s'a obicinuit până acum, căci atunci nu se vor primi și astfel se vor ivi neplăceri între trimitători. În locul mandatelor postale vechi se vor folosi altele noue, cari sunt a se cum-păra dela oficiul postal, deoarece numai acelea sunt valabile. Asemenea și marcele postale.

Prima ședință literară a »Reuniunii me-seriașilor români din Orăștie«, se va ținea, după-cum am anunțat, Duminecă în 24 Dec. n. a. c. la 7 ore seara. Amintim cu plăcere, că pentru mai buna reușită a acestei prime ședințe, s'au angajat a-și da concursul lor și dñii Romul G. Nicoară, contabil și George Cușuta, funcționar la »Ardeleana«. Eată de altcum și programa: 1. Deschiderea ședinței de către on. domn protopop Vasile Domșa, președintele Reuniunii. 2. »Dela Herța 'n Dorobani«, poezie de Theodor Speranță, declamată de d-șoara Safta Adamescu. 3. »Numai una«, poezie de G. Coș-buc, declamată de dl. Rusalin Ionescu. 4. »Ultima dorință«, poezie de Matilda Cugler Poni, musică de G. Șorban, exec. de dl. George Cușuta, acompaniat cu violina de dl. Romul G. Nicoară. 5. »Cu părul de aur«, poezie de Ioan Lăpădat, declamată de d-șoara Maria Onofreiu. 6. »Țiganul la fugă«, de Th. Speranță, declamată de dl. George Dreghici. 7. »Dușmancele«, poezie de G. Coș-buc, declamată de d-șoara Valeria Grof. 8. »Peneș Curcanul«, poezie de V. Alexandri, declamată de dl. Ioan Budoiu. 9. »A căsca, căsca«, monolog de H. Lecca, predat de dl. D. Martin.

On. public, inteligință, meseriași și țerani, sunt rugați să binevoiască a lua parte la această ședință.

Necrolog. Primim următorul anunț fune-bru: Subscriși cu inima frîntă de durere aducem la cunoștința tuturor amicilor și cunoșcuților, că prea iubitul, bunul soț, frate și cumnat Nicolau Muntean, proprietar, cassar la »Corvineana«, inspector rural silvanal opidan, etc. după un morb scurt dar' dureros și-a dat nobilul său suflet în mînilor Creatorului Duminecă seara la 10 ore în al 53-lea an al etății și al 26-lea al fericitei căsătorii. Inmormîntarea se va săvîrși Marți la 19 Decembrie st. n. la 2 ore d. a. în cimiterul bisericii gr.-or. din loc. Hunedoara, la 18 Decembrie st. n. Maria Muntean n. Stoichiția, ca soție. Anica măr. Dima, Sofia măr. Szabó, George Muntean și soția Maria, ca frate și surori. Crișca Stoichiția, ca soacră. Nicolau Stoichiția și soția Sofia n. Dima, vîd. Linuța Nagy n. Stoichiția, Alexandru Dima și Alexan-dru Szabó, ca cumnați și cumnate.

Concert împreună cu reprezentațiune teatrală se va aranja de către corul bisericii rom. gr.-or. din Deva, cu concursul tinerimii studioase din Deva și jur, Duminecă în 7 Ianuarie n. (a doua zi de Crăciun), în sala »Redoute«. Inceputul la 8 ore seara. Intrarea: locul I. 1 fl., loc II. 70 cr., loc III. 50 cr., parterre 40 cr., galerie 20 cr. Programa: 1. »Era noaptea 'ntunecoasă«, cor. bărb. de G. Dima. 2. »Ziua a apus«, quartet de Pfeil. 3. »Inzadar alerg pămîntul«, cor. bărb. de G. Dima. 4. »Bobocel și inele«, cor. bărb. de I. Vidu. 5. »Dor de răbunare«, de **, solo de tenor, predat de dl. Alex. Schuster, cu acompaniament de musică. 6. »Trei doctori«, comedie într'un act de Virginia A. Vlaicu. Persoanele: Bălțeanu, moșier, dl. Toma Roșu, înv.; Adela, soția lui, d-șoara Elena Ghila; Neli, fiica lor, d-șoara Ana Ghila; Adrian **, Ionescu dl. Ioan Nicula; doctorul Georgian **;

Ioan și Lina, servitori la Bălțeanu, d-șoara Letiția Avram și **. După teatru urmează dans.

Constituire. Societatea de lectură »Ioan Popasu« a tinerimii studioase dela institutul teologic-pedagogic s'a constituit pe anul de gestiune 1899/1900 precum urmează: Preșe-dinte dl. Dr. Petru Barbu, profesor; vicepreșe-dinte Ioan Mităr, cleric de cursul III.; Notar I. Ioan Coșariu, cleric de cursul III.; Notar II. George Bălțeanu, pedagog de cursul IV.; controlor Toma Suru, pedagog de cursul IV.; Bibliotecar Vasile Uzonescu, cleric de cursul II.; vicebibliotecar Iosif Badescu, pedagog de cursul III.; redactor al foii »Pro-gresul« vicepreședintele. Membrii în comitet: Romul Jurhescu, cleric de cursul III.; Alexan-dru Ioanovici, cleric de cursul III.; Mar-ian Groza și Svetozar Mutascu, clerici de cursul II.; Simion Bartolomei și Petru Budescu, clerici de cursul I.; Vasile Brașovan, peda-gog de cursul IV.; Petru Buzera, pedagog de cursul III.; Romul Titel, pedagog de cursul II. și Iosif Stoica, pedagog de cursul I.

Gendarmi bestiali. Locuitorii comunei Gostila, comit. Solnoc-Dobâca, au trebuit să îndure și ei barbariile celor cu pene de cocoș în pălării. Fiind a se face comasație în cea comună, inginerul a pretins plată, cu toate-că o rată i-s'a fost dat, și el încă nici n'a început la lucru. Acum haid în cap de iarnă să si-lească pe bieții locuitorii să plătească, ear' ei neavînd, s'au rugat să-i mai lase. Dar' vorbă să fie, pentru-ce sunt doară gendarmii? Pen-tru a împușca în carne vie, vinovat ori ne-vinovat să fie. Așa s'a și întemplat apoi, că un băiat de 13 ani a fost împușcat, încât îndată a și murit, trei oameni se luptă cu moartea, și câțiva sunt mai ușor răniți.

Ieftinirea medicinei. În nrul ultim al foii noastre am amintit, că guvernul ungu-resc de interne a dat un ordin prin care se face un nou tarif pentru farmaciști. În urma acelu tarif 58 dintre felurile de medicamente se vor mai ieftini, ear' 27 se vor mai scumpi. Mai ales se va ieftini antipirina și antifebrina.

De translator român (román tolmács) la tribunalul și judecătoria regească din Deva e denumit dl. August A. Nicoară, c. de adv. și proprietar în Deva, pe baza examenului prescrip din legile civile și criminale, dove-dind deplina cunoștință a limbii române și ungurești. Poporul nostru, neștiutor a limbii ungurești, îi va lua mare ajutor, dacă cere cu vorba ori în scris, că are lipsă de transla-tor român la pertractări în cauze civile ori criminale, ori trebuie traducerii autentice, de acte și documente din limba română în cea ungurească ori din cea ungurească în cea română: pe sama tribunalului și judecătoria din Deva, ori pe sama judecătorilor, diregă-toriilor și oficiilor civile, militare ori biseri-cești din întreg comitatul ori afară de comi-tat. Pentru traducerii sunt taxe prescrise de ministeriu, ca la notarii publici, după coală, taxe mici. La pertractări pentru o jumătate de zi i-se socotește 2 fl. 50 cr., cari se împart între partidele interesate. De pildă, dacă sunt 10 pertractări cu translator român, fie-care parte plătește 25 cr. În cauze criminale și la pertractări cu jurați nu părțile ci fon-dul criminal plătește translatorul român.

Membri ordinari la »Reuniunea meseria-șilor români din Orăștie« până de present sunt următorii: On. dn Vasile Domșa, proto-pop, Petru P. Barițiu, cond. de tipogr., Ioachim Munteanu, culeg. tipogr., Nicolau Opin-car, măcelar, D. Martin, m. tîmplar, Ioan Vărmăjan, s. pantofar, Demian Măniuțiu, cul. tipograf, I. Lazariu, m. pantofar, Sim. Corvin jun., comerc., M. Grof, m. pielar, Aurel Ono-freiu, m. pălărier, Adam Cristea, m. croitor, Nic. Părău, edificator, Ioan Părău, întreprin-zător, G. Brassai, m. tîmplar, V. N. Bidu, comerc., Ilie Turdeșan, zidar, Ilie Căndea, zidar, Ioan Carașca, zidar, George Gelmărean, zidar, Ioan Andreșcu, m. friseur, Arion Aiudean, s. croitor, I. Armean, zidar, Moise Buda, m. ferar, N. Borza, zidar, Toma Bălaș, zidar, Const. Ban, s. curelar, I. Budoiu, s. pălărier, G. Baci, măcelar, Const. Nedelea, s. cojocar, Petru Cinder, s. pânzar, I. David, bărdăș, G. Dreghiciu, m. pantofar, Nic. Filimon, m. rotar, I. German, s. pânzar, Dionisiu Giurea, s. mă-celar, Samoilă Georgian, zidar, Avram Gabor, s. croitor, Nic. Herța, s. tîmplar, I. Herța, zidar, Luca Hetel, bărdăș, Ilie Lădariu, m. ferar, Ilie Licescu, bărdăș, I. Mihu, zidar, Adam Mateac, s. tîmplar, Șofron Nedelea, s. cojocar, Nic. Opincar, m. cojocar, P. Opincar, măcelar, P. Oprea, cojocar, G. Opincar, covrigar, I. Postescu, franzelar, I. Pleșug, s. cismar, I. Popa, s. cojocar, I. Popp, m. cismar, Oct. Popovici, m. tinicheriu, I. Popovici, zidar, Francisc Paulini, s. tîmplar, D. Radu, s. ferar, Eugen Riebel, m. tinicher, N. Simeon, s. rotar, I. Stîrc, s. taur, I. Tomuța, m. pantofar, Iero-nim Timariu, s. tîmplar, Iosif Tămășescu, m.

pantofar, Al. Vlad, m. pantofar, Grigore Vulcu, comerciant.

Sașii ardeleni pentru Buri. Din Sibiu se scrie, că Sămbăta trecută Reuniunea de cântări a Sașilor în serata ce a dat-o, a pus la sfîrșitul programului și cântarea de liber-tate a Burilor de Billiers. Aceasta a dat ansă la discuții politice. Preotul evang. din Cristian, Josef Konnerth a ținut și o vorbire în care a arătat vitejia Burilor și lupta lor pentru libertate, primind cu toții a trimite o adresă de aderare președintelui Transvaalului, dlui Krüger. Când cântarea de libertate s'a repetat, cu toții au început a cânta.

Omorît de un pom. Muncitorul Josef Rock din Malaczka, ducîndu-se în pădure pentru a tăia niște pomi, din nenorocire unul din accia a picat pe el, omorîndu-l pe loc.

A dispărut! Mahmud-Pașa, cumnatul Sul-tanului, care nainte cu 20 de ani s'a căsă-torit cu sora Sultanului, principesa Seniha Sultana, a dispărut de câteva zile, dimpreună cu cei doi copii ce-i avea. În urma aceasta palatul se este incunguiat de polițiști. Fe-meeea sa nu știe nimic despre el, căci nu i-a spus unde se duce, ci a lăsat numai o scri-soare, în care spune, că el părăsește pentru totdeauna Constantinopolul, deoarece-ce împre-giurările de-acolo îi amărăsc vieța. În urma poruncii Sultanului, el este căutat în toate țările.

Cadavrul unui copil în cupeu. Din Lemberg se scrie, că într'un cupeu de clasa a treia, a trenului de persoane, ce venia din-spre Ungaria, s'a aflat într'un pachet cada-vrul unui copil abia doar' de câteva zile. Se presupune că copilul a fost al unei fete ti-nere, care a părăsit acel cupeu la stația din Lavocne.

Tipografie în flacări. Luni noaptea pe la 12 ore a izbucnit foc în marea tipografie a firmei I. R. Wilmek din Praga. În câteva minute focul a cuprins întreaga tipografie, prefăcîndu-o în cenușe.

Sinuciderea unei văduve. Din Praga se vestește: Văduva Maria Kover, fosta soție a profesorului de filosofie dela facultatea de-acolo, care a murit acum e anul, a sărit de pe coperișul casei sale, care se afla în stagiul al patrulea, în curte, unde a rămas moartă pe loc. Causa sinuciderii este părerea de rău după bărbatul său. A lăsat în urma sa o cop-ilă de 7 și una de 5 ani.

Pustiirea unui oraș. Incă câțiva ani, și orașul Bombay din Hindu se va pustii. Dela 1896 încoace băntuie acolo înfiorătorul flagel ciuma, din care cauză în decurs de 1 an și 4 luni 398.000 de locuitori au părăsit orașul. Afară de aceasta apa mării se ridică din an în an la un nivel tot mai înalt, încât nu peste mult va inunda. Astfel locuitorii în-tricoșafi părăsesc orașul cu miile.

O sinucidere înfiorătoare. În 10 Dec. n. calfa de rotar Sigmund Gál din Budapesta și-a pus sfîrșit vieții într'un chip înfiorător. A luat anume o cantitate oare-care de dina-mită în gură și i-a dat foc, care explodînd a sguduit întreaga casă, spărgîndu-se mai multe ferestri. Capul său a fost sdrobot în sute de bucăți.

Un copil ca jefuitor. Feciorul unei croi-toresse din Oradea-mare, care supraveghia atelierul mamei sale, amoresându-se într'o cântăreață, a luat dela o bancă 2000 fl., pe lângă aceasta a mai jefuit și pe mumă-sa de 900 fl. și juvaericele de acelaș preț, și a fug-it apoi cu cântăreața în America.

Din dramele amorului. Din Nizza se scrie că o damă de-acolo, anume Miss Mary Agnes Robb fiind bolnăvicioasă, a fost trimisă la niște rudeni într'alt oraș, pentru recreare. Acolo a făcut cunoștința unui tînr, aseme-nea bolnăvicios, în care s'a amoresat foarte curînd. Nevoind însă părinții ei să știe nimic despre amorul ei, ea s'a împușcat. Tînrul a petrecut-o până la mormînt, de unde întor-cîndu-se acasă a doua zi l'au aflat și pe el mort pe mormîntul proaspăt al iubitei sale.

Nenorocire. Comerciantul Moriz Pollak din Miskoe s'a dus dimpreună cu familia sa ca să ia parte la fidațarea unei nepoate a sale, în comuna Talpas, și s'a întors numai la miezul nopții. Pe drum căruța sa răsturnat într'o groapă, în urma căreia femeea sa a rămas moartă pe loc, unei cumnate a sale i-s'au rupt ambe picioarele, ear' el însuși a primit răni grave la cap.

Omor. Zilele trecute a fost găsit în Arad cadavrul femeii mașinistului Johann Nagy. Se crede că el însuși a otrăvit-o, pentru-ca

să poată lua de soție pe servitoarea sa. Ambii au fost arestați.

În loc de priveghiu cununie. Din Mis-kolcz se scrie: Unui individ de aici i-a murit nainte de asta cu trei luni femeea și deci voia să se căsătorească de-a doua-oară. Cununia era hotărîtă pe Sămbăta trecută, Vineri însă a murit subit tatăl mirelui. Din această cauză frații lui l'au îndemnat să amîne cununia. El însă n'a voit, ci în loc de priveghiu, Sămbăta s'a cununat. În ziua următoare apoi a petrecut pe tatăl său la cele eterne. Casul acesta a produs mare senzație în orașul întreg.

Moartea unui om curios. Nu de mult a murit în Budapesta un anumit Kasimir Horváth, fiul unui cărnătar, care îndată după moartea tată-s'o a purtat el această neguță-torie. Nu mult însă după aceea a moștenit dela un unchiu al său din Austria un milion de fl. În urma aceasta el a cinstit neguțătoria unui ajutor al său și a început a duce o vieță albă cu banii ce i-a moștenit. La preum-blările ce le făcea, totdeauna era însoțit de 3 trăsuri; într'una mergea el, în a doua că-nele și în a treia pardisiul său. Într'un timp voia să ia de soție pe o actriță, avînd de mijlocitor pe un aristocrat, care i-a luat actriței și un cartier elegant. El însă a cumpărat casa și a cinstit-o actriței. Nu trecură bine 5—6 ani, și Horváth găta banii, ajutându-i la aceasta și un număr mare de prieteni. Se credea deci că el e cu totul pierdut, dar' a fost chiar contrar, căci el când a primit acea zestre, a depus la o parte 30.000 de fl., și după-ce a păpat pe cei mai mulți, a în-ceput a trăi după procentele acelora foarte solid. A luat în chirie o casă mică și trăia foarte retras, ne mai umblînd prin nici un birt.

El vrea să știe! Zilele din urmă o locomotivă a unui tren din Dobrița a trecut peste trupul lucrătorului de-acolo, Anton Lukács, în urma căreia după 2 zile a și murit. După moartea lui, un copil de 10 ani ce-l avea a adresat căpitanatului orășenesc din Dobrița următoarea scrisoare: »Conducătorul locomotivei a dat semnal printr'un clopoțel; dar' cum era întunec și în zruveala cea mare a multelor vagoane, iubitul meu tată n'a auzit, și astfel s'a întemplat nenorocirea. După-ce locomotiva s'a oprit, la strigătele de durere, tatăl meu a cerat de mai multe-ori să se ridice, dar' n'a putut. După aceea a fost adus în stațiune. Două zile a chinuit, apoi a murit. Și acum voesc să știu, că de ce a murit tatăl meu cel bun; căci eu nu las să treacă asta numai așa. Vă rog deci să-mi spuneți! — Scrisoarea aceasta a fost cetită cu tristeță de către cei dela căpitanat. În urma cercetării făcute, s'a și constatat, că nenorocirea s'a întemplat din cauza întunerecului, cum a zis copilul, căci se lăsase o ceață deasă.

Un milionar, care n'a plătit dare. Într'un hotel din Copenhaga a murit zilele trecute un domn, pe care nimeni nu l'a cunoscut mai deaproape. După înmormîntare s'a aflat însă, că el fost unul dintre cei mai avuți oameni din Copenhaga, marele comerciant A. Ibsen, a cărui avere se urcă la 10 milioane coroane. El nici când n'a avut o locuință stabilă, ci dela un hotel se muta la altul, stînd numai câteva zile, pentru a nu fi indus în lista de dare. Astfel a scăpat de a o plăti. Fiind venitul lui anual de 400.000 coroane, el pe tot anul a cruțat 12.000, cari ar fi trebuit să le dea ca dare.

A murit din sgărcenie. Pe trotuarul unei strade din Paris a picat un om la pămînt, și după câteva minute a murit. Medicii veniți la fața locului, au costatat, că el a murit de — foame, cu toate-că în buzunarul său s'au aflat hîrtii în valoare de 10.000 franci.

Omor. Proprietarul Stefan Pekonity din Remen trăia foarte rău cu nevasta-sa din care cauză aceea l'a părăsit de mai multe-ori, ducîndu-se la părinți, dar' după câteva sеп-tămăni, la rugările lui, ear' se întorcea acasă. Vinerea trecută earăși voia să-l părăsască, el vîzînd aceasta a luat pușca și a împușcat-o. După aceea s'a dus în pivniță și a dat drumul la tot vinul ce-l avea, apoi s'a suit în pod și a dat foc la casă, mai pe urmă s'a împușcat și pe sine însuși.

Părinți barbari. Părinții Francisc și Cecilia Hauptmann din Brünn, au lăsat unicul copil ca să moară de foame. Din această cauză ei au fost deținuți.

Dramă familiară. Femeea locuitorului Sacroix din Paris și-a omorît toți trei copii ce-i avea, ear' după aceea pe sine însași. Causa sinuciderii este fiindcă bărbatul său a fost prins cu falsificarea de bani.

AMICIȚIE — DISTRAȚIE

Vicu. Hm! Știi că ești interesant, așa ești de... tăcut, de când din „unu” ai devenit „doi”, încât chiar și sc... gr... nu te-ar mai suferi în saloanele ei. Ce naiba, doar metamorfosa ce ai susținut-o, te-a înflăcătat atât de mult. Nu vor fi ele regiunile voastre mai ernatice, decum sunt ale noastre cei cari suntem și acum numai „unu”. Te voui spune lui Manea, să-ți tragă un canon sdrăven, dacă nu te vei îndrepta. Tabili se prăpădește de urit, lipsindu-se de societatea ta. Mai consolează-! **Nicu.**

Tansa. Nu mi-am ținut cuvântul, regret dar... n'a fost posibil. D-Ta însă care ești așa de bună, mă scuzi, nu-i așa? Cu cât mai rar; cu atât mai cu drag, și se nu te superi pe **Bruno.**

Petrică. Aoleo... neică! E rău de tot... arde... ah! dar' nu în oraș... în pieptul meu, vai! mi-s'a aprins inima... și nu mai pot! Blăstămate mai sunt și țigurile... ca și balurile. De când am văzut-o a doua oară, sum perdut, numai „Ea” și cară „Ea”! Îmbăbătează-mă și arată-mi mijloace de alinare, altcum... mor. „Linieștea me-a tulburat-o, de când ea mi-a apărut”. Și cată ție ție-o spun, dar „Ei” nu îndrănesc. Mă hipnotizează încât îmi pierd simțirile E terribil așa ceva! Al tēu **Luluț.**

FEL DE FEL

Copilul cătră tatăl seu:

— Tată, adevărat e că în lună încă locuiesc oameni?

Tatăl:

— Da, fiul meu!

Fiul:

— Dar' unde rămân atunci oamenii când scade luna?

Tatăl:

— Oamenii încă scad atunci.

Povestea unei pălării.

Un preot dintr'un oraș, nu vreau să vă spun din care, era grozav de amărit, că pe vremea predicii poporenii sei aveau uritul obicei să se uite îndărăt de câte-ori întra vre-unul mai târziu în biserică.

Într'o Duminecă preotul se urcă pe amvon și zise: Iubiții mei! am băgat de samă, că sunteți foarte curioși să știți cine intră în biserică, după începerea predicii. Toți vă întoarceți spre el. Asta mă supără și pe mine și pe Dumnezeu, căci nu sunteți destul de cucernici și de ascultători la cuvintele mele. Ca să scăpăm de această turburare a datoriei religioase, am să vă spun eu de pe amvon numele celui-ce va intra în biserică pe vremea predicii, ca să nu vă mai întoarceți spre el.

Apoi își începu predica. Dar' trebui după puțin timp, să și-o întrerupă, ca să vestească numele celui-ce tocmai intra. »Să nu uitați, că noi suntem în puterea Domnului, că Dumnezeu a vorbit prin profeții săi, el însuși a vorbit cătră... — funcționarul dela gară Pavelescu și soția sa.

Bietul funcționar și soția sa, care nu știau cum stă lucrul, au deschis niște ochi cât toate zilele, auzind pe preot cum spune, că Dumnezeu însuși a vorbit cătră ei. S'au așezat însă liniștiți la locul lor, și preotul a continuat predica.

»Și după porunca dată, oamenii lui Farao au alergat pretutindeni, ca să ucidă pe toți copiii mai mici de trei ani. Și așa toți copiii au căzut în mâinile lui... — Zorbagiu cismarul din colț, și vecinul său Rogojină.

Cismarul și vecinul seu au stat înlemnii. Preotul a continuat:

»Însă Dumnezeu a mântuit pe fiul. Printr'un inger el a dat veste Mariei să fugă în Egipt și să stea acolo până va veni — perceptorul comunal Văicărescu cu băiatul seu.

»Și a plecat Maria cu Iosif îngrijitorul ei călare pe... — Tudor servitorul dela băile comunale.

Și așa a continuat preotul înainte. Adevărat, nimeni nu s'a întors spre cei întârziți, și preotul nu mai putea de bucurie, că a găsit ac de jocul credincioșilor săi. Dar' vorba e, că Țiganul la mal se înecă! Tocmai întra doamna Sbirleanu, birtășița dela Leul de aur, pe când preotul zicea: »Ear' Dumnezeu a binecuvântat și a dăruit pe... — madam Sbirleanu dela Leul de aur cu o pălărie nouă.

Asta a pus vîrf la toate. Ca la poruncă, toate cocoanele din biserică își întoarseră capul, curioase să vadă pălăria lui madam Sbirleanu. Ear' după femei s'au luat și bărbații, și s'au uitat cu toții îndărăt. Insuși preotul stete pe loc cu predica, nu știu de zăpăcit și de mirat, ori într'adevăr era și el curios să vadă pălăria. Dar' știu atăta, că de n'ar fi fost preot și pe amvon, ci simplu creștin în biserică, și-ar fi întors și el capul să vadă, că nu mai departe decât azi, înainte de a pleca la biserică, cocoana preotească îl puse pe foc, ca să-i cumpere o pălărie nouă. Și eată cum o pălărie de cocoană face pe o lume întreagă să piardă evlavia în casa lui Dumnezeu.

Abonament la „Familia”

În anul viitor, intrând în al 36-lea an al existenței sale, »Familia«, pe temeiul acestui trecut îndelung în serviciul culturii naționale face apel la sprijinul publicului cult românesc.

Redacțiunea își va da toată silința să ridice cât mai mult nivelul literar, întrunind un număr tot mai mare de colaboratori; ear' editura va căuta să dea foii o înfășurare cât mai plăcută, ca hârtie, tipar și ilustrațiuni.

Drept premiu, abonenții noștri vor primi și în anul viitor un tablou istoric național colorat intitulat: »Stefan cel Mare pe patul de moarte«, de pictorul Sava Henția. Tabloul acesta, lat de 98 cm. și nalt de 75, executat în 16 colori, într'un mare institut de arte grafice din București, imponent și trumos, încât poate să decoreze ori-ce casă românească, se va trimite gratuit tuturor abonenților noștri, cari pentru anul viitor vor răspunde abonamentul pe un an sau cel puțin pe jumătate de an, dacă pentru transportul dela București, pentru spese de împachetare și pentru francare, vor mai adauga 30 cr.

Abonenții noștri noi, precum și aceia, cari anul trecut nu și-au comandat tabloul »Stefan cel Mare și aprodul Purice«, tot atât de mare ca și tabloul »Stefan cel Mare pe patul de moarte«, dacă răspund înainte costul de abonament pe un an sau cel puțin pe jumătate de an, îl pot avea trimițând separat pentru acela 50 cr.

Prețul acestor tablouri pentru alții este 4 florini.

Observăm, că abonenții noștri, cari trimit abonamentul numai pe trei luni, chiar și dacă îl răspund regulat pe anul întreg, nu au drept la tablourile acestea.

Toți aceia cari, îndeplinind condițiunile indicate, își vor comanda ambele tablouri, vor primi ca premiu extraordinar, fără de-a mai plăti nimic, portretul reginei Elisabeta a României în costum național.

Expedarea se va face în luna Februarie.

În fine, toți abonenții noștri pe un an și jumătate de an, își pot comanda la noi, cu un preț redus la 1 fl. 10 cr., următoarele scrieri de Iosif Vulcan: Lira mea (poesii), Dela sate (nuvele), Ștefan vodă cel tinăr (tragedie), Dimitrie Cichindeal (discurs de recepțiune), Sărăcie lucie, Măța cu clopot (comedii populare), Gărgăunii dragostei (comedie), până când ne vor ajuge exemplarele.

»Familia« va apare și în anul viitor regulat odată pe săptămână, cu cuprins de o coală și jumătate. Abonamentul: pe an 8 fl., pe 1/2 de an 4 fl., pe trei luni 2 fl.; pentru România pe an 20 lei. Colectanții primesc al 6-lea exemplar gratuit.

Ora de-a-Mare, 4/16 Dec. 1899.

Redacția și editura „Familiei”.

Bibliografie.

»Biblioteca noastră«, apare în Caransebeș. Director: E. Hodoș.

Au apărut:

Nr. 1. S. S. Secula, Realități și Visări.

Nr. 2. Iosif Bălan, Iancu de Hunyad.

Nr. 3—4. G. Coșbuc, Versuri și Proză.

Nr. 5. Gr. M. Alexandrescu, Fabule alese.

Nr. 6. N. Macovișteanu, Dela Sat, piesă teatrală pentru popor.

Nr. 7. Zotti Hodoș, Intocmai comedie franceză.

Nr. 8—9. O. G. Lecca, Istoria Țiganilor.

Nr. 10. E. Hodoș, Convorbiri Pedagogice.

Nr. 11—12. E. Hodoș, Cântece Bănățene.

Nr. 13. E. Hodoș, Cântece Cățănești, cu portr. lui T. Doda.

Nr. 14. G. Crăciunescu, Copii de găsit, snoave.

Nr. 15—17. I. Bălan, Numiri de localități.

Nr. 18—22. Zotti Hodoș, Poftă bună! Carte de bucate.

Nrele viitoare:

Cercetări din Istoria Românilor bănățeni de P. Drăgălină.

Partea I. Istoria Banatului Severin până la lupta dela Mohács.

P. II. Severinul sub principii Transilvani până la căderea sa în mâinile Turcilor (1658).

P. III. Răsboaiele între Austria și Turcia pentru eliberarea Severinului.

P. IV. Înființarea regimentului valaho-illiric, mai târziu romano-banatic nr. 13 (1767—1872). Părțile au să apară pe rînd. Cei-ce doresc să li-să trimită sunt invitați a ne înștiința, ca să știm câte exemplare să tipărim. Volumele să plătesc numai după-ce au apărut.

LOTERIA CASEI NAȚIONALE

Prospect.

»Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român«, pe basa concesiunii acordate de On. Minister reg. ung. de finanțe cu ordinațiunea Nr. 49.522 din 27 Iulie 1899, arangiază o

LOTERIE DE EFECTE,

al cărei profit se va folosi pentru ridicarea unei Case naționale în Sibiu, în care se va instala un Museu istoric și etnografic român și Biblioteca Asociațiunii, etc.

Prețul unui bilet de loterie 1 coroană.

Câștiguri.

1 câștig principal în val. cor. 10.000	= c. 10.000
1 „ „ „ „ „ 3.000	= „ 3.000
2 câștiguri „ „ „ „ 1.000	= „ 2.000
5 „ „ „ „ „ 500	= „ 2.500
10 „ „ „ „ „ 200	= „ 2.000
10 „ „ „ „ „ 100	= „ 1.000
20 „ „ „ „ „ 75	= „ 1.500
20 „ „ „ „ „ 50	= „ 1.000
50 „ „ „ „ „ 20	= „ 1.000
100 „ „ „ „ „ 10	= „ 1.000
219 câștiguri „ „ „ „ „	= 25.000

Tragerea la sorți se va face în Sibiu la 31 Maiu 1900 st. n. în prezența unui notar public și a unui comisar politic.

Consemnarea câștigurilor se va publica la trei zile după tragere. Ridicarea lor se va face în decurs de 60 zile dela tragere.

Bilete de loterie se pot procura dela biroul Asociațiunii în Sibiu (N. Szeben, strada morii Nr. 8), și se vor vinde la toate băncile românești.

Sibiu, în Decembrie 1899.

Comisiunea loteriei.

Redactor responsabil: Petru P. Barițiu

Sz. 4064/1899. tlkvi. (629) 1—1

Árverési hirdményi kivonat.

A szásvárosi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Sebeu Petru végrehajtatónak Szucs Raveka szűl. Manya végrehajtatást szenedő elleni 68 frt tökékövetelés és járulékal iránti végrehajtatási ügyben a dévai kir. törvényszék az algógyi kir. jbiróság területén levő Boj községében fekvő a boji 38 sz. tjkvben A † 11 r. 972 hrsz. alatt foglat ingatlanra 16 frt, 12 rend 1052 hrsz. 9 frt, 13 rend 1061 hrsz. 6 frt, 15 rend 1621, 1622 hrsz. 51 frt, az u. o. 301 sz. tjkvben a 97. 98 hrsz. ingatlanra 183 frt, az u. o. 299 sz. tjkvben A † 312 hrsz. ingatlanra 23 frt, az u. o. 300 sz. tjkvben A † 393 hrsz. a. foglalt ingatlanra 34 frt, A † 428 hrsz 3 trt, A † 532/1 hrsz. 1 frt, 575/1 hrsz. 11 trt, A † 653 hrsz. 18 frt, A † 718 hrsz. 29 frt, A † 789/2 hrsz. ingatlanra 4 frt, továbbá az u. o. 302 sz. tjkvben A † 715 b. 730 hrsz. ingatlanra 44 frt, az u. o. tjkvben A † 1279. 1281 hrsz. ingatlanra 94 frtban ezennel megálapított kikiáltási árban az 1981. LX. t.-cz. 156 §-nak alkalmazásával az árverést elrendelte, és hogy a feneb megjelölt ingatlanok az 1900. évi február hó 15-ik napján délelőtt 10 órakor Boj község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megálapított kikiáltási árban alul is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény atszolgáltatni.

A kir. jbiróság telekkvi hatósága.

Szásváros, 1899. november hó 27-én.

Sóhalmy, kir. albiró.

2 Stück

FETTE SCHWEINE

à 250 u. 170 Kilo.

1 Stück Häckselschneidmaschine auch für Göppelbetrieb eingerichtet, mit oder ohne Göppel, Preiswürdig.

3 Stück Bauern-Pferde

billigst zu verkaufen.

Broos, Bachplatz (Heumarkt) Nr. 2.

Doi porci grași

à 250 și 170 Klg.

0 mașină de tăiat nutreț (șișcă) întocmită și pentru virtejiu, cu sau fără virtejiu, foarte prețioasă și

3 cai pentru economie

să vînd foarte ieftin.

Orăștie, Piața fânului Nr. 2.

(623) 3—3

Spre binevoitoare luare aminte!

Subscrisul aduc la cunoștința on. public din loc și jur, că mi-am deschis aici în Orăștie, Piața mică nr. 7

Un atelier de pantofărie.

În acest atelier pregătesc cele mai bune ghete, atât bărbătești, cât și femeiești, după cea mai nouă modă, cu prețuri moderate.

Pentru marfă trainică garantez.

Asemenea efectuesc ori-ce reparaturi ce se țin de această branșă.

Rugând on. public pentru binevoitorul seu sprigin, semnez,

cu deosebită stimă

(622) 3—3

Ioan Tomuța,
măiestru pantofar.

Reuma-Geist

se numește

un fel de medicament, care la expoziția higienică ținută la anul 1895 în Cairo și la 1896 în Londra, a fost distins cu medalie de onoare și cu medalie de aur. Acest medicament a fost aprobat de cei mai distinși medici și se întrebuițează în cele mai mari spitale. El are o influență repede asupra ori-cărei părți a corpului, și anume contra reumatismului, nervosității, podagrei, ișias și asthma.

Influența lui în unele casuri este așa de extraordinară, că și la boale mai învechite, dacă se întrebuițează și numai odată, înceată ori-ce durere.

Durerea de dinți și de cap înceată în 5 minute!

Prețul unei sticle, cu îndrumările de lipsă, este 1 coroană, calitate mai tare 2 coroane 40 fileri.

Deposit principal în Budapesta, la farmacia d-lui Iosif Török, Király-utca 12, și la dl Dr. A. Egger, Váci-körut 17, precum și în toate celelalte farmacii din capitală și provincie, și la producătorul

WIDDER GYULA

farmacist,

Sátorajka-Ujhely.

Comande din provincie se efectuesc (603) cu acurateță. 10—10

Deposit în Orăștie la dl Josef Graffius, în Sibiu la I. C. Molnár, Heinrich Gottlieb și E. Rumler, în Szász-Sebes la Ludwig Binder și W. Lederbilger.